

нення різних протиправних діянь, тоді як одержання неправомірної вигоди – це одне злочин. діяння або певна повторність конкр. діянь з отримання служб. особою неправомірної вигоди; г) закінчене з моменту набуття (передачі) винним активів у точно визначеному законом розмірі, тоді як одержання неправомірної вигоди визнається закінченим з моменту одержання хоча б частини обумовленої винним неправомірної вигоди);

3) суб'єктом (у разі одержання неправомірної вигоди це служб. особа, поняття якої визначено у п. 1 примітки до ст. 364 КК, а в разі Н. з. – особа, уповноважена на виконання функцій д-ви або місцевого самоврядування);

4) відсутністю кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак, що властиві одержанню неправомірної вигоди (зокрема, на кваліфікацію Н. з. не впливають: ін. розміри предмета злочину, крім значного; попередня змова групи осіб; повторність; вимагання предмета посягання);

5) видами та розмірами покарань.

Лит.: Кочеров М. В. Поняття службової особи як суб'єкта незаконного збагачення // Адвокат, 2012, № 9 (144); Савченко А. В., Кришевич О. В. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг. Науково-практичний коментар до розділу XVII Особливої частини КК України / за заг. ред. В. І. Шакуна. К., 2012; Дудоров О. О. Кримінально-правові аспекти незаконного збагачення (погляд теоретика в очікуванні судової практики) // Юридичний науковий електронний журнал, 2017, № 1.

А. В. Савченко.

НЕЗАКОННЕ ПЕРЕПРАВЛЕННЯ ОСІБ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ – злочин, який посягає на сусп. відносини з охорони суверенітету України, цілісності і недоторканності її кордонів, відповідальність за який передбачена ст. 332 КК.

У ст. 1 Закону України «Про державний кордон України» визначено, що держ. кордон України – це «...лінія і вертикальна поверхня, що проходить по цій лінії, які визначають межі території України – суші, вод, надр, повітряного простору». Для захисту держ. кордону від незакон. його перетинання КМ України встановлює певні правила (постанови КМ України від 27.01.1995 № 57 «Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України»; від 18.08.2010 № 751 «Про затвердження Положення про пункти пропуску через державний кордон та пункти контролю»).

Об'єктивна сторона злочину характеризується вчиненням таких діянь, які можуть полягати в: 1) орг-ції цього злочину; 2) кер. такими діями; 3) сприянні їх вчиненню порадами, вказівками, наданням засобів або усуненням перешкод.

Орг-ція – розробка планів незакон. переміщення, визначення його місця, часу, способів; підшукування співучасників, фінансування незакон. переміщення тощо. Кер. – активна діяльність із забезпечення самого переміщення: розстановка учасників, розподіл та визначення їх обов'язків під час переміщення, віддання певних команд тощо. Сприяння – надання допомоги у здійсненні переміщення порадами, вказівками, наданням засобів або усуненням

перешкод. Зазначені діяння можуть бути спрямовані на переправлення осіб як за межі України, так і на тер. України з території іноз. д-ви. Злочин із форм. складом і визнається закінченим з моменту вчинення хоча б одного із зазначених діянь.

Суб'єктивна сторона злочину виражається у прямому умислі, за якого винний усвідомлює, що здійснює переправлення осіб через держ. кордон України, організує чи керує таким переправленням або сприяє цьому всупереч вимогам закону і бажає вчинити такі діяння. Мотиви і мета можуть бути різними і на кваліфікацію не впливають, за винятком вчинення цього злочину з корисливих мотивів, що визнається особливо кваліфікуючою обставиною, наявність якої тягне за собою відповідальність за ч. 3 ст. 332 КК.

Суб'єкт – заг.: особа, яка на момент вчинення злочину досягла 16-річного віку, за винятком випадку, передбаченого в ч. 2 ст. 332 КК, коли злочин вчиняється служб. особою з використанням служб. становища. У цьому випадку суб'єкт спец. – служб. особа, діяння якої повністю охоплюється ч. 2 ст. 332 КК і дод. кваліфікації за ст. 364 КК не потребує.

Особливість відповідальності за злочин, передбачений ст. 332 КК, полягає також у тому, що його виконавцем визнається не тільки особа, яка безпосередньо вчиняє цей злочин, а й така, яка лише організує таке переправлення, керує його здійсненням чи сприяє його вчиненню порадами, вказівками, наданням засобів або усуненням перешкод. Зазначені діяння кваліфікуються безпосередньо за ст. 332 КК без посилання на ст. 27 КК.

Кваліфікуючими ознаками, наявність яких посилює відповідальність, у ч. 2 ст. 332 КК визнається вчинення цього злочину: 1) способом, небезпеч. для життя чи здоров'я особи, яку незаконно переправляли через держ. кордон України; 2) щодо кількох (хоча б 2-х) осіб; 3) повторно (ст. 32 КК); 4) за поперед. змовою групою осіб (ч. 2 ст. 28 КК); 5) служб. особою з використанням служб. становища. Особливо кваліфікуючі ознаки передбачені в ч. 3 ст. 332 КК, до яких належать вчинення цього злочину: а) орг. групою (ч. 3 ст. 28 КК) або б) з корисливих мотивів.

Покарання за ч. 1 ст. 332 КК – позбавл. волі на строк від 3-х до 5-ти років; за ч. 2 ст. 332 КК – позбавл. волі на строк від 5-ти до 7-ми років з позбавл. права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3-х років; за наявності обставин, передбачених у ч. 3 ст. 332 КК, – позбавл. волі на строк від 7-ми до 9-ти років з позбавл. права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3-х років з конфіскацією майна.

Лит.: Дорош Л. В., Федосєєв В. В. Кримінальна відповідальність за порушення недоторканності державного кордону України. Х., 2014.

Р. С. Орловський.

НЕЗАКОННЕ ПЕРЕШКОДЖАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АБО ПРОВЕДЕННЯ ЗБОРІВ, МІТИНГІВ, ПОХОДІВ І ДЕМОНСТРАЦІЙ – злочин проти авторитету органів держ. влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань гр-н, журналістів, крим. відповідальність за вчинення якого передбачена ст. 340 КК.